

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
19.5.2008

Diplomant: Pavla Zichová

Aprobace: ČJ-AJ/ZŠ

Recenzent*)

Vedoucí*) diplomové práce
PhDr.Vladislav Smolka,Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Participiální premodifikace a postmodifikace substantiv (Participial premodification and postmodification of nouns)

(téma)

Autorka se v obsáhlé česky psané práci zabývá otázkou faktorů, které v angličtině ovlivňují umístění modifikujícího participia před nebo za modifikované substantivum. Jedná se o problematiku, v níž se i velmi pokročilí čeští uživatelé anglického jazyka často dopouštějí chyb, kdy pod vlivem češtiny užívají premodifikace i tam, kde je nenáležitá. Tato skutečnost ostatně byla základním důvodem, proč si autorka dané téma zvolila.

Práce je členěna na část teoretickou a praktickou. Je chvályhodné, že teoretická část je rozsahem podstatně kratší než část praktická, zároveň tato skutečnost ovšem není na úkor její hodnoty. Autorka se opírá o nejobsáhlejší a nejrenomovanější gramatiky publikované v poslední době a připojuje k nim i další významné práce zaměřené úzce na zkoumanou problematiku. Zjištěné poznatky přehledně prezentuje a vzájemně porovnává, užitečné jsou i vysvětlující poznámky usnadňující orientaci v nejednotné terminologii užitě v jednotlivých teoretických pracích. Přínosná a vysoce relevantní je i část věnovaná přechodům mezi participii a adjektivy.

Poznatky načerpané studiem odborné literatury autorka následně porovnává s autentickými příklady modifikujících participií získanými excerpcí 16 textů rozdělených do tří funkčně stylových oblastí: odborných, publicistických a beletristických textů. Celkový počet takto získaných excerpt je 1759, jedná se tedy o průkazný vzorek umožňující formulovat zobecňující závěry. Nejdříve jsou formou přehledných tabulek a grafů uvedeny základní kvantitativní charakteristiky zkoumaného materiálu a poté následuje jeho zevrubný rozbor podle jednotlivých faktorů potenciálně ovlivňujících vzájemnou pozici substantiva a modifikujícího participia. Konkrétně se jedná o sémantiku participií (zejména o protiklad statických a dynamických významů participií či o významové posuny pramenící ze změny jedné pozice v druhou) a o jejich formální rysy (užití členů, konkrétních formálních tvarů participií, přítomnost rozvíjejících členů, atd.). Užitečné je srovnání stejných lexikálních jednotek užitých jak v premodifikaci tak v postmodifikaci doplněné o identifikaci faktorů, které se v daném případě projeví jako zásadní. Nejzajímavější částí práce je pasáž věnovaná případům nerozvitých participií v postpozici, které by se potenciálně mohly objevit i v prepozici (str. 65 a dále), tedy o oblast, kde nerodilí mluvčí chybují nejčastěji. Autorka se i zde pokouší nalézt důvody vedoucí k volbě postpozice, realisticky ovšem připouští, že jejich přesné stanovení je nesmírně obtížné (pro ilustraci může posloužit srovnání sémantiky následujících hypotetických příkladů: *parking cars x parked cars x cars parking outside the building x cars parked outside the building*). Je škoda, že

některé z těchto problematických příkladů nebyly předloženy k okomentování kompetentním rodilým mluvčím a takto zjištěné poznatky nebyly včleněny do diplomové práce. V závěru autorka uvádí jako klíčové faktory volby pozice protiklad staticčnosti a dynamičnosti a také protiklady obecnosti a jednotlivosti děje (aktuálnosti a neaktuálnosti). Dobrým postřehem je, že postmodifikovaná participia mají v zásadě charakter redukovaných vztazných vět (str. 62).

Práce je formulována jasně a srozumitelně, nepřesnosti se objevují jen ojediněle. Na str. 27 autorka uvádí, že u odborných textů nebyly použity ty, jejichž autoři jsou českého původu. Z této formulace ovšem není zřejmé, zda se ve všech zbylých případech jednalo o rodilé mluvčí angličtiny, zejména příklad na str. 46 (CSPI, 84) působí pozoruhodně neanglicky: *In the changing social contexts of transformation a problem of responsibility of chosen social objects directed to the sphere of education appears.*

Příklad *a worrying effect* (29) není nutně parafrázovatelný pouze jako *an effect of worrying*, ale pravděpodobněji jako *an effect that worries* (= *causes worry*). Některé příklady na str. 35-36 demonstrující spojení adverbium + participium patří do kategorie adjektivum + participium, např. *intelligent-looking* a *easy-going*. U příkladu *summer holidays approaching* (42) není bez kontextu patrné, zda nejde o absolutní přechodníkovou vazbu, u příkladu *its tiled, dipping roof* (44) čárka naznačuje, že jde spíše o koordinaci než submodifikaci. V příkladu (CTW, 133) str. 60 je pravděpodobná pouze první z obou uvedených interpretací.

Na str. 64 není rozdíl pozic participia *practised* primárně způsoben stylistickým faktorem, ale spíše faktorem sémantickým, což autorka ale správně popisuje v následném komentáři. Některé příklady, které mají demonstrovat neschopnost tvořit adverbia příponou *-ly* (71), by se pravděpodobně v těchto tvarech mohly vyskytnout: *fittingly*, *(say st) complainingly*.

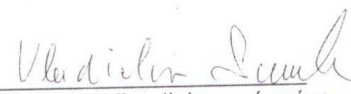
Práce má pečlivou formální úpravu, překlepy a jiné nedostatky jsou nečetné:

- (36) – příklady méně frekvenčního postavení (= *frekventovaného*)
- (52) – první z uvedených příkladů je graficky rozdělen do dvou částí
- (59) – ... *agreements for collaboration none exist...* (= *now?*)

Celkově tato diplomová práce splňuje nároky kladené na odborný text a je nesporným přínosem ke zkoumání dané problematiky. Doporučuji ji proto hodnotit známkou **výborně**.

- výborně -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis vedoucího diplomové práce

19.5.
V Českých Budějovicích dne 2008.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------